

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Θ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1931

ΑΡΙΘ. 45

ΚΟΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

[4]

Διωγμός του Κλήρου και καταστροφή ναών.

Τὸ κράτος διὰ στρατιωτικῶν διατάξεων διδάσκει τὴν ἀθεΐαν εἰς τοὺς κατ' ἔτος νηοσυλλέκτους νεανίας τοῦ ἐρυθροῦ στρατοῦ, ἀνερχομένους εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων. Ἀπαγορεύσεις ἐπιδείξεως καὶ πωλήσεως χριστουγεννιάτικων δένδρων καὶ παιγνίων καὶ πραγμάτων ἄλλων ἑορτῶν εἶνε ἔργα τῆς κυβερνήσεως. Πολλὰ συλλήψεις καὶ τιμωρίαι, διαρκούντος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, αἱ ὑφίσταντο οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἀρχιεροὶ, προήρχοντο ἀναμφιβόλως ἐκ προσβολῶν, τὰς ὁποίας πᾶσα κυβέρνησις θὰ κατέστειλε μετὰ πραγματικῆς αὐστηρότητος. Ἀλλὰ πολὺ μετὰ τὴν ἐξάλειψιν παντὸς λόγου, ὅπως φοβῆται ἀντεπαναστάτας ἐκκλησιαστικόφρονας, αἱ ὑπάρχουν τοιοῦτοι, ἐξακολουθεῖ ἡ συστηματικὴ σύλληψις καὶ ἔξορία ἱερέων καὶ ἐπισκόπων, οἵτινες ἐλκύουν τὴν προσοχὴν διὰ τῆς πνευματικῆς των ἡγεσίας. Ἐν καὶ μόνον διαμέρισμα ἐν τῇ Οὐκρανίᾳ δέκα ἔτη μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀριθμεῖ 14 οὕτως ἀπομακρυνθέντας ἐντὸς 12 μηνῶν.

Ἡ Poslednie Novosti, ἡ ἑφημερίς τῶν ἐν Παρισίοις Ρώσων προσφύγων, ἐδημοσίευσεν τὴν 3ην Ἰουνίου 1930 ἕνα ἐμπειριστικῶν κατὰλογον προσφάτων σκληρῶν πιέσεων, γενομένων κατὰ Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων. Περιστατικὰ τινὰ πρόσφατα ἢ συμπληρούμενα ἐκ προηγουμένης χρονολογίας παρατίθενται ἐνταῦθα. Κατὰ τὸ 1928 εἰς τὸ Νικόλσκ (Ἐπαρχία Βολόγδας) οἱ πράκτορες τῆς Ὀγπου ἐφόνησαν τὸν ἡλικιωμένον ἐπίσκοπον Ἰερόθεον. Τὸ σῶμά του ἐξηφανίσθη καὶ δὲν ἐδόθη πρὸς ἐνταφιασμόν. Εἰς μίαν τῶν ἀκατοικήτων νήσων τοῦ Σολόβκι ὁ Πέτρος, Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Βοροπέζ, ἀπέθανεν ἐν ἔξορίᾳ τὴν 27 Ἰανουαρίου 1927. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰλαρίων, ἔξοριστος ἀπὸ τοῦ 1922, ἀπέθανεν τὴν 28 Δεκεμβρίου τοῦ 1929 ἐν τῇ φυλακῇ ἐν Πετροπόλει καθ' ὁδὸν ἀπὸ τοῦ Σολόβκι πρὸς νέον τόπον ἔξορίας. Ὁ Μπορίς, Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ριαζάν, σπουδαίως βλαβεὶς τὴν ὑγείαν ἀπέθανεν ὡσαύτως ἐν ἔξορίᾳ κατὰ τὸ 1928.

Ὁ κανονικῶς διορισμένος Τοποτηρητὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου Μόσχας Μητροπολίτης Πέτρος, ἐξηκοντούτης, πάσχων ἐκ στηθάγχης καὶ πνευμονικῶν περιπλοκῶν, διατελεῖ ἀδιακόπως εἴτε ἐν ἔξορίᾳ εἴτε ἐν φυλακῇ ἀπὸ τοῦ 1925, καὶ ἀπὸ τοῦ 1927 ἐκεῖθεν τοῦ Ἀρκτικοῦ Κύκλου εἰς τὴν «Τούνδραν» τοῦ κόλπου τοῦ ποταμοῦ Ὀμπ. Τὸ ἐγγύτερον κατοικημένον μέρος εἶνε μίᾳ μικρᾷ πολιχνῇ Ὀμπδοσκ καλουμένη εἰς ἀπόστασιν 200 χιλιομέτρων. Ὁ Μητροπολίτης Πέτρος στερεῖται ὄχι μόνον ἰατρικῆς βοήθειας καὶ τῶν ἀπαραίτητων φαρμάκων, ἀλλὰ καὶ τῆς στοιχειώδους ἀνέσεως. Καίτοι τὰ τρία ἔτη ἔξορίας, εἰς αὐτὴν κατεδικάσθη, πρὸ πολλοῦ διέρρευσαν, ἐξ ἀνεκλήθη. Μέχρι σήμερον δὲν ἐδικάσθη ὑπὸ δικαστηρίου καὶ δὲν ἐπαρουσιάσθη κατηγορία ἐγκαλοῦσα αὐτόν. Κύριλλος, ὁ Μητροπολίτης Καζάν, ἡλικίας 65 ἐτῶν, διατελεῖ ἐν ἔξορίᾳ ἀπὸ τοῦ 1922. Ἀπὸ τοῦ 1927 ζῆ εἰς τὸ στόμιον τοῦ Γενίσεϊ ἐν τῇ Πολικῇ Χώρα εἰς τὰς καλύβας τῶν Σαμογετῶν. Ὁ ἐπίσκοπος Παρθένιος Ἀνανίεφ καὶ εἰς συνοδείῳ αὐτὸν ἱερεὺς ἐδάρησαν ἀνηλεῶς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1930 μεταβαίνοντες εἰς ἔξορίαν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Κιργκίς. Κορνήλιος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Αἰκατερινοβούργου, μεγάλης ἡλικίας, ἐπέφερον ἔξορίαν εἰς τὴν Καρελίαν κατὰ τὸ 1927 ἐργαζόμενος ἀναγκαστικὰ ἔργα εἰς τὰ δάση.

(Ἀκολουθεῖ) † Ο ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΤΟ ΜΕΓΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Εἰς τὴν ὀνομαστὴν πανεπιστημιακὴν πόλιν τῆς Ἀγγλίας, τὸ Καίμπριτζ, συνήλθεν ἀπὸ τῆς 1ης—5ης 76ρίου ἢ κατὰ τριετίαν λαμβάνουσα χώραν γενικὴ συνέλευσις τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνoῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν. Τρεῖς ἡμέρας προηγουμένως συνήλθεν ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Δανοῦ Ἐπισκόπου Ἀμούντσεν, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου κ. Ἀμίλκα Ἀλιδίζατου, τοῦ Ἀγγλοῦ Δρος Δρῶμονδ, τοῦ ἀμερικανοῦ Προέδρου τῆς ὀργανώσεως Κάρνεγκι Δρος

Μέριλ, τοῦ Ἰσχορολόγου καθηγητοῦ Ζιλκα καὶ τοῦ Γερμανοῦ καθηγητοῦ Ρίχτερ.

Ἡ ἐπιτροπὴ μεταξύ ἄλλων ἀπεφάσισε τὴν ἀνάθεσιν τῆς προεδρείας τῆς ἑλλης ὀργανώσεως, κενῆς ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ λόρδου Δάιδισον πρ. Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας, εἰς τὸν μέχρι τοῦδε πρῶτον Γενικὸν Γραμματέα τῆς ὀργανώσεως, λόρδον Δίκινσον.

Ἐπίσης ἀπεφάσισε τὴν ἵδρυσιν διεθνῶς γραφεῖου ἐν Γενεύῃ πρὸς συνεργασίαν μετὰ τῶν λοιπῶν διεθνῶν ὀργανώσεων καὶ ἰδίᾳ τῆς «Ζωῆς καὶ Ἐργασίας».

Ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἐδέχθη κατ' ἀρχὴν τὴν ἐν Ἀλδανίᾳ ἵδρυσιν ἐθνικοῦ Συμβουλίου, ἀνεχθεῖσα ὡς ἐπισκέπτας τοῦ; αὐτοδούλους καὶ τῆ προτροπῆ τοῦ Μητροπολίτου Σφρίας Στεφάνου, ἐνευ οὐδεμιᾶς προσκλήσεως, προσελθόντας ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ νεοσσι ἵδρυθέντος ἀλθανικοῦ Συμβουλίου Μητροπολίτην Ἰζοθάνην καὶ κ. Σταύρην, πρῶτην πρεσβευτὴν τῆς Ἀλθανίας ἐν Ἀθήναις.

Τὸ ἐλληνικὸν ἐθνικὸν Συμβούλιον ἀντεπροσώπευσεν ὁ Γεν. Γραμματεὺς αὐτοῦ καὶ τῆς ἑλλης ὀργανώσεως καθηγητῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀλιβιζάτος καὶ ὁ καθηγητῆς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν κ. Ρακτιδάν, κυρίως ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ συγχρόνως συγκληθέντος ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου συνεδρίου τῶν νέων, πρὸς παρακολούθησιν τοῦ μεγάλου συνεδρίου.

Τὸ κύριον θέμα τῆς συνελεύσεως ἦτο τὸ περὶ ἀφοπλισμοῦ.

Ἡ συνέλευσις συνήλθεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν ἐξετάσεων τοῦ Πανεπιστημίου. Λόγους χαιρετιστηρίους ἐξεφώνησαν ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Ρίπον ἐκ μέρους τοῦ ἀγγλικοῦ Συμβουλίου, ὁ καγκελλάριος τοῦ Πανεπιστημίου ἐκ μέρους τοῦτοῦ, ὁ δῆμαρχος τοῦ Καϊμπριτζ ἐκ μέρους τῆς πόλεως καὶ εἰς ἀντιπρόσωπος τῶν διαφόρων ἐν Ἀγγλίᾳ Ἐκκλησιῶν. Εἰς πάντας τούτους ἀπήντησεν εὐχαριστῶν ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως Σ. Ἐπίσκοπος Ἀμοσντεν. Χαιρετιστήρια τηλεγραφήματα ἀναγνώσθησαν ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, τοῦ πρωθυπουργοῦ Μακδόνναλδ, τοῦ ὑπουργοῦ Χένδερσον, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας καὶ ἄλλων προσωπικοτήτων καὶ ὀργανώσεων. Ὡραιστάτη τελετὴ εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ ναὸν τοῦ Κολλεγίου τῆς Τριάδος ἐπεσφράγισε τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς συνελεύσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν—ὡς καὶ ἐν τῇ συνελεύσει—ἰδιαιτέρως μνηεῖα ἐγένετο τοῦ πρὸ μικροῦ ἀποθανόντος ἀρχιεπισκόπου Σουηδίας Βέφεομπλου, τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ ἱδρυτοῦ τῆς ὀργανώσεως «Ζωῆ καὶ Ἐργασία». Κατὰ τὴν ἐπομένην ἀνεπύχθη τὸ ζήτημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἐκ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἐπιπέδων. Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Πλύμουθ ὠμίλησε «περὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ ὡς ἠθικῆς διεξόδου», ὁ καθηγητῆς τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων κ. Μοντιέ «περὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας», ὁ Δρ Μέριλ «περὶ ἀφο-

πλισμοῦ ἐξ ἀμερικανικῆς ἐπιπέδου», ὁ Δανὸς Δρ Πέτερσεν «περὶ τῆς εὐθύνης τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὸν πόλεμον», ὁ Δρ Σίμωνς πρ. πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς Γερμανίας «περὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ τῶν διεθνῶν συνθηκῶν», ἡ Κα Κάτμπαρη καὶ ὁ μητροπολίτης Στέφανος προσέθεσαν ὀλίγα πινὰ περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Τὸ ζήτημα πικρεπέμφθη ἔπειτα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὴν σχετικὴν ἐπιτροπὴν.

Κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας ὀργανώθη δημοσία συγκέντρωσις ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθουσῃ τοῦ Δημαρχεῖου, κατ' ἣν ἐνώπιον πυκνοῦ ἀκροατηρίου ὠμίλησαν διάφοροι ρήτορες περὶ ἐθνικῶν καὶ διεθνῶν ὑποχρεώσεων.

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς συνελεύσεως διάφοροι προσωπικότητες παρεκλήθησαν νὰ ἐμιλήσουν εἰς ναοὺς τοῦ Καϊμπριτζ περὶ τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Ὁ καθηγητῆς κ. Ἀλιβιζάτος παρεκλήθη εἰς ἐμιλήσει περὶ τοῦ θέματος τοῦτοῦ ἐνώπιον πυκνοῦ ἀκροατηρίου καὶ μεγάλου μέρους τῶν συνέδρων εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Ἰζέηλ, ἐκ τῶν μεγαλύτερων ναῶν τοῦ Καϊμπριτζ.

Ἡ ὀλομελεία κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἀπεδέχθη τὰς προτάσεις τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐξέλεξε παμψηφεί πρόεδρον τῆς ἑλλης ὀργανώσεως τὸν λόρδον Δίκινσον, ἐπανεξέλεξε δὲ τοὺς αὐτοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς, εἰς τῶν ὁποίων εἶνε καὶ ὁ κ. Ἀλιβιζάτος.

Ἐν τῇ μεταξύ συνήλθον τὰ ὑπὸ τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς καθορισθέντα μέλη εἰς τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς πρὸς συζήτησιν τῶν εἰς αὐτὰς παραπεμφθέντων ζητημάτων καὶ ἐτοιμασίαν τῶν σχετικῶν προτάσεων. Ἡ πρώτη ὑποεπιτροπὴ ἡσχολήθη ἰδιαιτέρως μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Εἰς τὴν ὑποεπιτροπὴν ταύτην μετέσχε καὶ ὁ κ. Ρακτιδάν λαθὼν ἀνεργὸν κατὰ τὴν συζήτησιν μέρος.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ὑποεπιτροπῆς ληφθεῖσθαι ἀποφάσεων τῶν ὁμοφώνως γανομένων ἀποδεκτῶν ὑπὸ τῆς ὀλομελείας αἱ κάτωθι εἶνε αἱ κυριώτεραι:

«Ἡ Διεθνὴς ἐπιτροπὴ τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν διακηρύσσει ὅτι ὁ πόλεμος ὡς μέσον διευθετήσεως διεθνῶν διχογνωμιῶν εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς μεθόδους τοῦ Χριστοῦ καὶ συνεπῶς ἀντίθετος πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς μεθόδους τῆς Ἐκκλησίας Ἰου.

Ὡς ἐκ τούτου ὁ Παγκόσμιος Σύνδεσμος ὑποδέχεται μετὰ χαρᾶς τὸ γεγονός ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν συνεκάλεσε παγκόσμιον σύσκεψιν περὶ ἀφοπλισμοῦ καὶ ἐκφράζει τὴν πεποιθήσιν του, ὅτι καθῆκον πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν εἶνε νὰ ἐπιδράσῃ κατὰ τὸ δυνατόν περισσότερο ἐπὶ τῆς συσκέψεως ταύτης εἰς τρόπον ὅστε οἱ συναθροισθησόμενοι ἐκαὶ ἀντιπρόσωποι νὰ ἀντιληφθῶσιν ὅτι αἱ θρησκευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ δυνάμεις τοῦ κόσμου ἀπαιτοῦσι τοιαύτην διεθνή συμφωνίαν καταδικάζουσαν καὶ ἀπορριπτοῦσαν τὸν πόλεμον καὶ

ἐπιβάλλουσιν αἰσθητὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξοπλισμῶν, εἰς τρόπον ὥστε πᾶσα μεταξὺ τῶν ἐθνῶν ἀσυμφωνία νὰ μὴ διευθετηθῇ ποτὲ πλέον δι' ἄλλων μέσων εἰμὴ δι' εἰρηνικῶν μόνον. Ὁ Π. Σ. θεωρεῖ ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι δὲν δύνανται νὰ ἐγκρίνουν ἄλλας μεθόδους διευθετήσεως διεθνῶν διαφορῶν παρὰ τὰς διὰ τῶν συμφωνιῶν, δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐπικρατήσεως διεθνούς δικαιοσύνης, ὡς καὶ τῆς ἐπιβολῆς ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ δικαιοσύνης ἔστω καὶ δι' ἐθνικῶν θυσιῶν πρὸς τὸ κοινὸν καλόν.

Ὁ Π. Σ. ποιεῖται ἔκκλησιν πρὸς πᾶσα; τὰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐξαντλήσωσι πᾶσαν τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὧ; ἄνω σκοποῦ.

Εἰς τὴν δευτέραν ὑποεπιτροπὴν παρεπέμφθησαν τὰ ζητήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως.

Αἱ ὑπὸ τῆς ὀλομελείας παμφηρεῖ γινόμενα; δεκταὶ σπουδαιότερα τῶν προτάσεων τῆς ὑποεπιτροπῆς ταύτης εἶνε αἱ ἑξῆς :

Ὁ Π. Σ. συνιστᾷ α) τὸν καθορισμὸν ὠρισμένης Κυριακῆς πρὸς ἰδιαιτέραν τελετὴν καὶ προσευχὴν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, β) τὴν ἐξεκκολλήσιν τῶν ἐπὶ μέρος συσκέψεων τῶν ἐθνικῶν Συμβουλίων καὶ ἰδίᾳ τὴν συγκρότησιν τῆς συσκέψεως τοῦ Βελιγραδίου καὶ γ) τὴν ἀνταλλαγὴν ἐπισκέψεων ἀτόμων καὶ σωματείων μεταξὺ τῶν τέως ἐμπολέμων λαῶν.

Εἰς τὴν τρίτην ὑποεπιτροπὴν εἰς ἣν μετέσχεν ὁ καθηγητὴς κ. Ἀλιβιζάτος παρεπέμφθη τὸ ζήτημα τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν κατ' εἰσήγησιν τοῦ Αὐστριακοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν μειονοτήτων κατ' εἰσήγησιν τῶν Βουλγάρων.

Τὰ δύο ταῦτα ζητήματα ἀπετέλουν τὰ δυσκολώτερα ζητήματα τῆς ἐπιτροπῆς ἕνεκα καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῶν χροιάς. Τὸ δεύτερον μάλιστα καθίστατο εἰς δυσχερέστερον ἕνεκα τῆς περὶ μειονοτήτων ἐριδος Σέρβων καὶ Βουλγάρων, δι' ἣν ἐματαιώθη καὶ ἡ σύγκλησις τῆς συσκέψεως τῶν ὀκλακτικῶν Συμβουλίων τῆς ὀργανώσεως ἐν Βελιγραδίῳ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον.

Ὁ Μητροπολίτης Στέφανος ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς μετὰ τὴν περισυνήν σύσκεψιν ἐν Μύρην νὰ θίξῃ τὸ ζήτημα τῶν, κατὰ τοῦ Βουλγάρους, βουλγαρικῶν μειονοτήτων ἐν Ἑλλάδι, εἰς γινόμενον ἐν τοῦτοις παρ' αὐτοῦ ὑπαινιγμὸν περὶ τούτων ὁ καθηγητὴς Ἀλιβιζάτος ἀπήντησε καὶ πάλιν καταλλήλως, καταλήξας ὅτι ἐν τοῖς συνεδρίοις τῆς ὀργανώσεως ἢ περὶ μειονοτήτων συζητήσεις πρέπει νὰ περιστρέφεται περὶ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἀνθρωπιστικὴν ἀποψιν καὶ οὐχὶ τὴν πολιτικὴν, δι' ἣν ἡ ὀργάνωσις εἶνε τελείως ἀναρμόδια. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπεκρούσθη ἡ συζήτησις ἐν λεπτομερείαις τοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν ζήτηματος καὶ ἡ ὑποεπιτροπὴ μετὰ συζήτησιν κατέληξεν εἰς τὰς ἑξῆς ὑπὸ τῆς ὀλομελείας παμφηρεῖ γινόμενας δεκτὰς προτάσεις : «Ὁ Π. Σ. ἀκούσας τὰς ἀδελφικὰς ἐξηγήσεις Σέρβων καὶ βουλγάρων, ἐλπίζει ὅτι αἱ Σέρ-

βοὶ δὲν θὰ ἀρνηθοῦν νὰ στείλουν ἀντιπροσώπους εἰς Σόφριαν πρὸς συνεννόησιν διὰ τὴν σύσκεψιν τοῦ Βελιγραδίου ἣτις ἐλπίζεται ὅτι θὰ λάβῃ χώραν ἐν τῇ προσεχεῖ μέλλοντι. Παραπέμπει εἰς τὴν ὀργανωτικὴν ἐπιτροπὴν τὴν πρότασιν τοῦ Αὐστριακοῦ Συμβουλίου, ἀποφύγων πᾶσαν πολιτικὴν συζήτησιν καὶ εὐχόμενος τὴν διὰ τῶν εἰρηνικῶν μέσων διευθέτησιν τῶν ὑπαρχουσῶν διαφορῶν.

Ἡ τετάρτη ὑποεπιτροπὴ ἐπὶ τῆς διαπαιδαγωγῆσεως τῆς νεότητος, τῆς ὀποίας συμμετέχει ὁ καθηγητὴς κ. Ἀλιβιζάτος, μετὰ συζήτησιν προῆλθεν εἰς τὰς ἑξῆς ἀποφάσεις γινόμενας ἐπίσης δεκτὰς παμφηρεῖ ὑπὸ τῆς ὀλομελείας :

Ἀποδέχεται τρεῖς νεαροὺς ἀντιπροσώπους τῶν νεανικῶν ὀργανώσεων ὡς μέλη τῆς Διοικούσης ἐπιτροπῆς πρὸς ἀμεσωτέραν μετὰ τῆς νεότητος συνεργασίαν καὶ εὐχεταὶ τὴν συστηματικωτέραν ὀργάνωσιν τῆς μετὰ τῆς νεολαίας συνεργασίας πρὸς διαπαιδαγῶγησιν αὐτῆς εἰς τὰς εἰρηνικὰς ὁδοὺς, καὶ ἐκφράζει τὴν εὐχὴν τῆς συγκλήσεως τριῶν συσκέψεων νεανικῶν ὀργανώσεων, ἐξ ὧν τῇ προτάσει τοῦ κ. Ἀλιβιζάτου μίαν εἰς τὴν Βαλκανικὴν. Ἐν τέλει ἡ πέμπτη ὑποεπιτροπὴ τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς ἣν ἐνεργὸν μέρος ἔλαβεν ἡ Κα Εἰρήνη Ἀλιβιζάτου ἔλαβε τὰς ἑξῆς ἀποφάσεις ἐγκριθείσας παμφηρεῖ ὑπὸ τῆς ὀλομελείας :

Τὴν εὐρύτερην χρῆσιμοποίησιν τοῦ κινήματογράφου δι' εἰρηνικῶς σκοποῦς. Τὴν πυκνὴν ἐκδοσιν εἰρηνευτικῆς φιλολογίας. Τὴν προσοχὴν πρὸς σύνταξιν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς ἱστορίας καὶ ἐν εἰρηνευτικῷ πνεύματι τὴν σύγκλησιν συνεδρίου ἐκπαιδευτικῶν πρὸς σύσκεψιν καλυτέρας μεθόδου εἰρηνικῆς διαπαιδαγῆσεως τῆς μαθητιώσεως νεολαίας.

Κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐγένετο μεγάλη δοξολογία ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν τῆς συνελεύσεως εἰς τὸν παλαιὸν ναὸν τῆς «Θεοτόκου τῆς μεγάλης». Οἱ σύεδροι προσήλθον εἰς τὸν ναὸν ἐν πομπῇ ἐκκινήσαντες ἐκ τοῦ Κολλεγίου τῆς Τριάδος κατατεταγμένοι κατὰ χώρας. Τῆς ὥρας τελετῆς προσέστη ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Ρίπον ὅστις ἐξεφώνησε βαθυστόχαστον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ λόγον. Ἡ προξενηθεῖσα ἐντύπωσις παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκ τοῦ συνεδρίου ὑπήρξε βαθυτάτη.

Cambridge, Σεπτ. 10

H. A.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

[Γράμματα ἐκ Λονδίνου]

Ἐν τῶν μᾶλλον ἀναγλύφων χαρακτηριστικῶν τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας ἀνεκάθεν ὑπῆρξεν ἡ ἐντυπωσιακὴ ἐπίδειξις. Αὕτη ἐθεωρήθη πάντοτε, καὶ μέχρι τοῦδε ὡς δόγμα-πίστεως προσβέβηται ὑπὸ τῶν ἰθυνόντων τὴν βατικάνειον διπλωματίαν ὡς ὁ ἀριστος τρόπος ἀλιείας;προσηλύτων. Ἐν οὐδεμίᾳ χώρᾳ ἐνθα δρῶσι τὰ τάγματα αὐτῆς, οὐδεμίᾳ εὐκαιρίᾳ παραλείπεται ἐπίδειξις τοῦ ὄγκου καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς καὶ

παρατάξεως ἀριθμῶν καὶ ἀφηγήσεων ἐπὶ τῶν κατακρήσεων, τὰς ὁποίας αὕτη πραγματοποιεῖ. Ὁλη ἡ ἐφευρετικότητα τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐν διαφόροις χώραις ἐξαντλεῖται εἰς τὴν ἐξεύρεσιν μέσων ἐξωτερικῶν, διὰ τῶν ὁποίων νὰ αἰσθανθῇ κανάπληξιν ἢ δημιουργίαν καὶ ὁμολογοῦσα καὶ ἀποδεχομένη τὴν δύναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας νὰ προστεθῇ εἰς τὰς τάξεις αὐτῆς. Καὶ πρόκειται νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι εἰς τὰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας ἄλλοτε μὲν ἠμαξεν ὁ Προτεσταντισμός, νῦν δὲ διέρχεται κρίσιμον περίοδον βλέπων τὴν παρακμὴν του καὶ τὴν ἀραίωσιν τῆς παρατάξεως αὐτοῦ, ἡ Λατινικὴ Ἐκκλησία διὰ τῶν ὡς ἄνω ἐντυπωσιακῶν μέσων κατορθοῖ νὰ στρατολογήσῃ οὐκ ὀλίγους προσηλύτους. Αἱ ἀλληλοσυγκρούμεναι καὶ ἀλληλοαναιρούμεναι πολλαὶ γνῶμαι καὶ διδασκαλίαι αὐτῶν τῶν ἡγετῶν τῶν διαφόρων προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν ἐνίστοι διαφερόντων εἰς αὐτὰ τὰ κυριώτερα ζητήματα τὰ ἀπασχολοῦντα πᾶσαν ἀνθρωπίνην ψυχὴν εἶναι, κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην, ὡς καὶ ἄλλοτε διεκηρύξαμεν, ὁ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου εἰς τὰς προτεσταντικὰς χώρας ἀθροῖ προσέρχονται οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς κόλπους τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας. Διαρχόμεθα κρίσιμους κοσμοϊστορικὰς στιγμὰς. Τὰ πάντα περὶ ἡμᾶς σαλεύονται. Πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις ποτίζεται ὁ κόσμος. Ἡ ἀνεργία καὶ ἡ ἔνδεια μαστίζει αὐτὸν ἀνηλεῶς. Οἱ ἄνθρωποι βιοπαλαίου, ἀγωνίζονται καὶ μαρτυροῦν εἰς τὸν σίβον τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Διέρχονται ἡμέρας ἀνησυχίας καὶ πολυμερῶν, τὰς δὲ νύκτας ἀντι τοῦ ὕπνου, τὸν ὁποῖον εἰς ἀνάπαυσιν τῆς ἀσθενείας ἡμῶν ἔδωκεν ὁ Πανάγαθος Θεός, ἀγρυπνοῦν καὶ κατατρύχονται μὲ τὴν σκέψιν τί ἄρα γὰρ τῆσται ἢ ἐπιούσα. Ὁ μόνος τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς ἐπιζητοῦν, εἶναι ὁ ναός, καὶ ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας τὸ πρόσωπον παρὰ τοῦ ὁποίου ἀναμένουν τὴν διάλυσιν τῶν φόβων, τὴν κατασίγασιν τῶν ὑπονοιῶν περὶ τῆς ἀβεβαιότητος τοῦ μέλλοντος καὶ τὴν γαλήνην τῆς συνειδήσεως. Καὶ ὅταν κατὰ τὰς μοναδικὰς αὐτὰς στιγμὰς ἀντιμετωπίζουσιν λειτουργοὺς αἰξάνοντας τὴν ψυχικὴν τῶν ἀνησυχίαν καὶ ἐνσπείροντας εἰς τὰς καρδίας ἀβεβαιότητα καὶ περὶ αὐτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων Του ὑπεσχρημένων ὡς μὴ ἐπιδεχομένων οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν ὅταν ἀκούουσιν παρ' αὐτῶν ἀμφιβολίας καὶ δὴ καὶ ἄρνησιν περὶ αὐτοῦ τοῦ δόγματος, φέρον εἰπεῖν, τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Θεοῦ ἀποστόλου Ἰησοῦ, τότε ἀπογοητευμένοι ἀφήνουν τὴν Ὁμολογίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθησαν καὶ ἀνεγράφησαν, ἵνα κορῶσιν τὴν εἰρήνην τῆς ψυχικῆς εἰρήνης εἰς ἄλλην Ἐκκλησίαν. Καὶ ὡς τοιαύτην πρόχειρον εὐρίσκουν τὴν Λατινικὴν. Ἴδου τὸ τετράγωνον γεγονός, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς μελετῶν τὴν σημερινὴν θρησκευτικὴν κατάστασιν τοῦ κόσμου δύναται, νομίζω, νὰ ἀμφισβητήσῃ.

Τὶ ὅμως προσφέρει εἰς τὰ διψῶντα ταῦτα πλήθη ἡ Ἐκκλησία αὕτη, ἡ μοναδικῶς ἐνονηθεῖσα ὑπὸ τῶν καιρικῶν περιστάσεων; Ζητεῖ ἀφοσίωσιν καὶ μετὰ φανατισμοῦ τυφλοῦ ἀποδοχὴν πραγμάτων ἐξωτερικῶν μηδεμίαν ἀπολύτως ἐπιβεβαιωσὶν δυναμένων νὰ ἀσκήσουσιν ἐπὶ τῆς ψυχικῆς τοῦ ἀνθρώπου καταστάσεως

καὶ νὰ μεταβάλουν καὶ μεταμορφώσουν τὸ ἔσωτερικόν του. Ὁμολογεῖς τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα; Ἀναγνωρίζεις ὅτι πάντες οἱ ἐκτὸς τοῦ περιβάλλοντος τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας εἶναι προσηλυτισμένοι εἰς καταδίκην καὶ ἀπόλειαν; Καὶ τὸ πολὺ—πολὺ ὅταν ἀμαρτήσης εἶσαι διατιθειμένος νὰ ἐπισκεφθῆς ἐπὶ τὰς ναοὺς, νὰ εἴπῃς τὸ Κύριε ἐλέησον ἄδικαιος καὶ νὰ προσφέρῃς δύνασιν ὑπὲρ τῆς προπαγάνδας πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν σχηματικῶν καὶ τῶν αἰρετικῶν; Ἄν ναι, εἶσαι ὁ καλύτερος ὁπαδὸς τοῦ Πάπα καὶ ἄνευ πειναιτέρου διατυπώσεως εἰσάγεσαι εἰς τὴν μάχην αὐτοῦ. Ἄν οὐχι, εἶσαι καὶ σὺ εἰς ἓκ τῶν πολλῶν ἀποκαλιπτῶν τῶν μὴ ἀναγνωριζόντων τὴν ἐπίγειον ἐπικράτησιν τοῦ Πάπα καὶ ἐπομένως ἀπόβλητος καὶ καταδικασμένος.

Ἴδου ἄνευ οὐδὲ καὶ ἐλαχίστης ὑπερβολῆς τὸ credo, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ὁμολογήσῃ πᾶς ἐπιθυμῶν νὰ προστεθῇ εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ Βασιλέως-Πάπα. Οὐδε κατήχησις μακρὰ, οὔτε προσπάθεια ἐρευνῆς καὶ εὐρέσεως τῶν ἐλατηρίων, τὰ ὁποῖα ὠθοῦν τοὺς προσερχομένους εἰς τὸν λατινισμόν, προηγεῖται, προκαιμένου ν' ἀποκτήσουν νέους προσηλύτους οἱ κατὰ τόπους ἀντιπρόσωποι τοῦ Βατικανοῦ. Καὶ ἐννοεῖται ὅτι ἡ αὕτη πολιτικὴ ἐφαρμοζομένη καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν γεννηθέντων καὶ ἀνατραφέντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ. Ἄλλ' «ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγινώσκουσα αὐτοὺς» εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Ἡ δύναμις τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας θὰ ἔδει τὰ ἐκδηλωθῇ, βεβαίως, εἰς τὰς χώρας ὅπου αὕτη ἐπικρατεῖ. Ἄν τύχη νὰ συνομιλήσῃτε μὲ ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ὡς πολλὰκις ἐτυχέ μοι, ἀφ' ἧς εὐρίσκουμαι ἐνταῦθα, καὶ ἐρωτήσῃτε αὐτὸν περὶ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἐν Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἰαπωνίᾳ, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἀμέσως θὰ σᾶς παρατάξῃ στατιστικὰς μετανοοῦντας, κοινωνοῦντας, ἐκκλησιαζομένους, εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν ὁποίων θὰ νομίσητε καὶ θὰ πιστεύσητε, ἴσως, ὅτι εἰς τὰς χώρας ταύτας ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἐπικρατεῖ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ οὐ; Ἄβωμεν μίαν μόνον χώραν ὡς παράδειγμα, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν ἀπέδειξαν εἰς τὸν κόσμον ὅλον τὰ τελευταῖα γεγονότα τῆς κατὰ τῶν μοναρχιῶν καὶ τῶν μοναχῶν καὶ μοναχουσῶν ἐξεγέρσεως καὶ καταδρομῆς τῶν Ἰσπανῶν ἀναρχικῶν, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν ὀρθοδόξων δημοκρατικῶν; Ὁ ἀνταποκριτὴς τῶν Τάξις ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 9 Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. περιγράφων τὴν ἐν Ἰσπανίᾳ σημερινὴν κατάστασιν λέγει μετὰ τῶν ἄλλων: «τὸν παρελθόντα Μάιον οἱ Ἰησοῦνται ἐπέτρεψαν ὅπως καταστραφῶσι τὰ ὠραιότερα τῶν ἰδρυμάτων αὐτῶν ἄνευ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης προσπαθείας πρὸς περισσῶσιν αὐτῶν. Οἱ πατέρες κατέφυγον εἰς τὰ ὑπόγεια καὶ τὰς ὁδοὺς, ἐγκαταλείποντες καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ πολύτιμον λείψανον τοῦ ἁγ. Φραγκίσκου Βοργία ἐν τῇ ἀργυρᾷ του θήκῃ. Ἡ δὲ διαγωγὴ τῶν πιστῶν δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερην ἀδρανείας. Ἐν Μάλαγᾳ ἡ σεβασμιὰ εἰκὼν τοῦ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ, ἔργον πολῦτιμον κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Ζουὰν Δεμένα, ἐκρημάσθη ἀπὸ δένδρον, ἀφοῦ βίαιως ἀπεσπασθῆ ἀπὸ τοῦ μέρους ὅπου ἐφυλάττετο, καὶ ἐκείνη οὐδὲν τῶν μελῶν τοῦ σωματίου, ἀριθμοῦντος ἑκατοντάδας πολλὰς, τὰ ὁποῖα διέσχισαν πρὸ ἐξ

εβδομάδων τὰς ὁδοὺς μὲ στολὰς μεταξοφάντους, ἐτόλμησε νὰ ἀποπειραθῆ τὴν διάσωσίν του. Οὐδὲν δ' ἀπολύτως παράδειγμα αὐτοθυσίας καὶ ἠρωϊσμοῦ τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' οὔτε καὶ τῶν βαθμύχων τῆς ἐσημειώθη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κατὰ τῶν μοναστηρίων διωγμοῦ μέχρι τῆς σήμερον. Οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐτροπῆσαν εἰς φυγὴν· πολλοὶ ἀνώτεροι τῆς Ἐκκλησίας βαθμοῦχοι κούφω καὶ διὰ νυκτὸς ἐγκατέλειπον τὴν Ἰσπανίαν, τὸ δὲ ποίμνιον μετὰ καταπληκτικῆς ἀπαθείας καὶ ἀδιαφορίας παρηκολούθησε τὴν πυρπόλησιν τῶν μοναστηρίων, τὴν λεηλασίαν τῆς καὶ τὴν χονδροειδεστάτην διαπόμπησιν τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων του. Τοσαύτη δὲ σύγχυσις καὶ πανικός καὶ λιποψυχία κατέλαβε τὸ Ἰσρατιεῖον καὶ τὸν μοναχικὸν κόσμον, ὥστε ἀθρόα παραδείγματα ἀποσκιοτήσεως ἐκ τῶν Ἰσρατικῶν καὶ μοναχικῶν τάξεων ἐσημειώθησαν, γεννήσαντα τὸ ζωηρῶς σήμερον συζητούμενον ἐν Ἰσπανίᾳ ζήτημα ἂν δὲν θὰ ἐπιτραπῆ ὁ πολιτικὸς γάμος εἰς τοὺς οὕτω καθ' ὁμάδας τὴν κλήσιν τῶν ἀπαρηνησαμένους!!

Ἄλλ' ἄς ἀντιπαραβάλωμεν νῦν πρὸς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τὴν δοκιμαζομένην καὶ μαρτυροῦσαν Ὁρθοδοξίαν, τὴν ὁποίαν τόσον ἀρδύκονται νὰ παριστοῦν καὶ περιγράφουν οἱ λατινοί, ἀρχαῖοι, καὶ Ἰνωτέροι, ὡς ἄψυχον, νεκρὸν, ζωηρὸν καὶ μαρμασμάδι.

Εἰς ὠραιότατον βιβλίον ὁ Σεβασμιώτατος καὶ διαπρεπής, ὀξυρραφὸς δὲ Μητροπολίτης Γόρτυνος ἀπεθυσίαις πρὸ τινος γέννησιν καὶ τοὺς πλήρεις αὐταπαρηγήσεως ἀγῶνας τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου κατὰ τὴν ἐξέγερσιν καὶ ἀνεξαρτησίαν τοῦ μαρτυρικοῦ μας ἔθνους. Ἄς λάβουν μετὰ χεῖρας οἱ λατινοὶ τὸ βιβλίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην ἱστορίαν τοῦ εὐσεβοῦς μας ἔθνους, καὶ ἄς μᾶς εἰπουν εὐλαχρινῶς ἂν ἠμποροῦν νὰ ἀντιπαρατάξουν εἰς αὐτὰ τὸ ἡμῖς, τὸ τέταρτον, τὸ πολλοστημόριον τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ θυσίας ὑπὲρ τοῦ πλησίον. Ἡ Ὁρθοδοξία δὲν προπαγανδίζει μετὰξὺ χριστιανῶν· δὲν σκανδαλίζει τὰς συνειδήσεις φιλησύχων πολιτῶν· δὲν διαιρεῖ χώρας καὶ οἰκογενεάς· δὲν ἐπεζητήσῃ ποτε νὰ ἐπιβληθῆ δι' ἐξωτερικῶν μέσων, κατεδίκασε δ' ἀνεπιφυλάκτως πάντοτε πᾶσαν μέθοδον ἐπεμβάσεως εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν ἄλλων.

Πιστεύουσα ἀκραδάντως καὶ ἀπαρασαλεύτως ὅτι αὕτη διακρᾶτεῖ τὸ πλῆρωμα τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθείσης ἀληθείας, ἀπεργάζεται ἐκ τῶν χριστιανῶν τῆς—ἐφόσον ἐπιτρέπουν τοῦτο εἰς αὐτὴν αἱ καιρικαὶ περιστάσεις καὶ οἱ ὅροι τοῦ παρόντος κόσμου ἐν τῷ ὁποίῳ δρᾷ καὶ κινεῖται—λατρευτὰς τοῦ Χριστοῦ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, ἐν συνειδήσει πιστεύοντας καὶ πράττοντας τὰ πιστευόμενα, ὅταν δὲ ἴδωσι τὰ ἱερά των κινδυνεύοντα, μὴ δισταζόντας νὰ διαμαρτυρηθοῦν, νὰ βαδίσουν καὶ ἐναντίων βασιλέων καὶ ἀρχόντων—μετὰφθασίς Γραφῶν—καὶ δὴ καὶ νὰ θυσιασθοῦν καὶ μαρτυρήσουν, προηγουμένου πάντοτε τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου. Σεῖς, ἀγαπητοὶ ἀνιπρόσωποι τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τινος ἐγκατεστάθητε ἐν Ἀθήναις καὶ θέλετε νὰ μᾶς δώσητε παραδείγματα αὐτοθυσίας καὶ δράσεως ἐκκλησιαστικῆς ὑποδεικνύοντες τὴν ἰδικὴν σας Ἐκκλησίαν, Σεῖς

πρὸ πάντων ἀνανήψατε καὶ ἴδετε ποῦ ἀκριβῶς ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ πνεῦμα. «Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς». Παραβάετε τὰ ἠθικὰ ἀποτελέσματα τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ τῆς ὀρθοδόξου, τὴν Ἰσπανίαν μετὰ τῆς Ρωσσίας. Θὰ ἀνεγνώσατε βεβαίως τὴν μανίαν καὶ τὴν λύσσαν, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ θρησκευόμενος Ρωσσικὸς λαὸς διατηρεῖ ἀνοικτὰς τὰς ἐκκλησίας του, τὰ πάντα θυσιάζων, καὶ τὸν ἐπιούσιον καὶ τὴν ζωὴν. Ἐπίσης θὰ περιῆλθον εἰς ὑμέτερον γνῶσιν οἱ ἀγῶνες καὶ οἱ ἀθλοὶ τῶν Ρώσσων ἱεραρχῶν καὶ ἱερέων, οἱ ὅποιοι καθ' ἡμέραν ἀπαγχονίζονται, τυφκίζονται, ἀνασκοποῦνται, δίκτονται εἰς ἀσβεστον κοχλάζουσαν, χάριν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ποιμνίου των, ἐνῶ θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπαρηνηθοῦν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ κερδίσουν ὠφέλη, ἀναπαύσεις, ἀφθονίαν τῶν πάντων γινόμενοι κομμουνισταί. Καὶ ὅμως! Ὅπως εἰς προηγουμένον μου ἄρθρον ἔγραψα, πλεῖστα παραδείγματα σήμερον ὑπάρχον κομμουνιστῶν ἀποπειρασάντων τὸν κομμουνισμὸν καὶ πιστευσάντων, καὶ δὴ καὶ γενομένων κληρικῶν καὶ ὑποστηριζόντων νῦν μετ' ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ ζήλου τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ. Τὸ θαῦμα τοῦτο ἐπέτυχεν ἡ ἐμμονὴ καὶ ἡ ἀσάλευτος πίστις τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου καὶ λαοῦ τῆς δοκιμαζομένης Ρωσσίας.

Καὶ εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος ὅτι, ὅταν καταπάσῃ τοῦ κομμουνισμοῦ ὁ σάλλαγος καὶ ἀνατείλουν ἡμέραι αἰθρίας καὶ γαλήνης εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ρωσίαν, νέφη μαστύρων καὶ ὀμολογητῶν θὰ ἀποκαλυφθοῦν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κόσμου.

Καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῶν στηλῶν ἄλλου περιοδικοῦ ἐκδομένου ἐν Ἀθήναις εἶπον ὅτι τὸ περιφημὸν ὀργανωτικὸν πνεῦμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγκανυχᾶται καὶ σεμνύνεται ἡ λατινικὴ Ἐκκλησία, καλὸν μὲν καὶ ὠφέλιμον, δὲν εἶναι ὅμως ὅ,τι χρειάζεται καὶ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ. Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιεῖν. Τὰ τάγματα τῶν Σταυροφόρων ἦσαν συντεταγμένα καὶ ἐπειθάρχον ἀπολύτως καὶ ὡς εἰς ἀνθροπος ἐξαπελεύθησαν κατὰ τῆς Ἀνατολῆς διέπραξαν ὅμως φορικαλότητος καὶ κακουργήματα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν στίγματα ἀνεξάλειπτα διὰ τὸν χριστιανισμὸν τῆς Δύσεως. «Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς».

Λονδίνον, Ὁκτώβριος, 1931

† Ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ μαρτυρίου.

Εἶπε ἐξαιρετικῶς ὀδυνηρὰ ὅσα κατ' αὐθεντικὰς ἐκ Κύπρου πληροφορίας ἀναγράφει ὁ τύπος περὶ τοῦ τρόπου τῆς συλλήψεως καὶ αἰχμαλωσίας τῶν Κυπρίων ἱεραρχῶν. Ὁ μητροπολίτης Κυρηνείας ἐκακοποιήθη ὑπὸ ἀστυνομικῶν εἰς βαθμὸν ἀπαιτήσαντα ἄμεσον λατρικὴν ἐπέμβασιν καὶ εἰς τὸν μητροπολίτην δὲ Κιτίου ἐπεδείχθη περιεσὴ βαρβαρότης κατὰ τὴν σύλληψιν

καὶ τὴν κράτησίν του ἐν ἡραῖς μεταμεσονυκτίαις. Νομίζει τις ὅτι ἐν μέσῳ εἰκοστῶ αἰῶνι ἐχωρήσαμεν ἄνευ ποταμῶν, πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς μωαμεθανοκρατίας καὶ τοῦ γενητσαρισμοῦ, τὴν ἐπαύριον ἀκριβῶς τῶν μεγαλορρημόνων περὶ φιλελευθερίας ὄρκων. Καὶ ἡ μὲν ἑλληνικὴ ἱεραρχία, ἀνήκουσα εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν Ἐκκλησίαν τοῦ μαρτυρίου, πράττει τὸ καθήκον της προκινδυνεύουσα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ποιμνίου της κατὰ πάσης δουλώσεως. Ὅτι δὲ εἰς τὸ τοιοῦτο μαρτύριον τελικῶς ἀνῆκει ἡ νίκη, ἀγνοεῖται μόνον ὑπὸ τῶν καμμούντων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ χριστιανῶν, δυστυχῶς, πολιτικῶν.

Ἐσωτερικὴ Ἱεραποστολή.

Ἐκ τῶν ἐπασχολησάντων τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας θεμάτων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων τὸ μᾶλλον συγκινήσαν τὴν κοινὴν γνώμην ὑπῆρξεν ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀνάγκης τῆς ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, τοῦτο δ' ἀποδεικνύει πόσον καλῶς ἡ Ἱεραρχία διέγνω τὴν ἐπιτακτικώτεραν τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν ἐκ τῆς ἀμέσου ἐπαφῆς πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ χριστοπεπνύμου πληρώματος. Διὰ τοῦτο σύμπας ὁ τύπος μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐπεκρότησε τὴν ἄμεσον εἰς πρᾶξιν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως, διότι, ἂν πάντοτε ὁ θεσμὸς οὗτος ἦτο ἀναγκαῖος, αἱ σημεριναὶ περιστάσεις οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀναβολὴν ἐπιτρέπουσι. Ὁ νέος οὗτος παρ' ἡμῖν θεσμὸς, καλῶς καὶ συγχρονισμένως, ὡς ἐλπίζεται, λειτουργῶν, θὰ ἀποβῆ ἀσφαλῶς ὁ κύριος λύτης τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος.

Ὁρφανοτροφεῖον Χατζηκλώνστα.

Ὁ σεμνὸς ἐν τῇ ἐπιβλητικότητῆς του ἑορτασμοῦ τῆς ἐβδομηκοστῆς πέμπτης ἑπτηρίδος τοῦ Ὁρφανοτροφείου Χατζηκλώνστα, ἐνὸς τῶν ἀρίστων παρ' ἡμῖν φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων ἐπλήρωσε βαθείας συγκινήσεως τὴν ἐπίλεκτον ὁμήγυριν, ἥτις μετ' ἀδιαπτώτου προσοχῆς ἠκροᾶτο τὴν ἐν ἀδραῖς γραμμαῖς ἐξιστόρησιν τῶν μεγάλων του πρὸς τὴν ὀρφανίαν καὶ τὴν κοινωνίαν εὐεργετημάτων καὶ ἐθαύμαζε παραλλήλως τοὺς ἀγλαοὺς καρποὺς τῆς ἑλληνικῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀρίστης αὐτῆς καὶ σκοπιμωτάτης ὀργανώσεως. Ἡ ἱστορία τοῦ ιδρύματος μαρτυρεῖ καὶ ἐν ἄλλο παρήγορον: ὅτι ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας, καὶ σήμερον ἀκόμη, ὅτε γίνεται λόγος περὶ ἀπαβλύσεως τινος τῶν ἠθικῶν αἰσθητηρίων, δὲν στεριεύουν οἱ κρουνοὶ τῆς φιλανθρωπίας, ἡ δ' ἀνάγνωσις περικοπῶν διαθηκῶν τινων ἔφερον αὐθόρμητα δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ἡ Ἐκκλησία εὐχεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ τοιαῦτα ιδρύματα.

Τοξικομανία.

Εἶνε πολὺ θλιβερὰ ὅσα ὁ στρατιωτικὸς ἰατρός κ.

Κουρέτας ἐν διαλέξει του περὶ τῆς παρ' ἡμῖν τοξικομανίας ἀνέφερον ἐν σχέσει πρὸς τὴν εὐρείαν διάδοσιν αὐτῆς μεταξὺ διαφόρων κοινωνικῶν στρωμάτων καὶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν δὲν εἶνε μόνον σωματικά, ἀλλὰ καὶ ψυχικά, διότι, ὡς ἀνέφερον ὁ ἀγορητὴς ψυχίατρος, ἐκδηλοῦνται εἰς ἀπάμβλυσιν τοῦ ἠθικοῦ συναισθήματος. Ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αἰτίων τῆς τοιαύτης ἐκλύσεως ὁμιλήσας ὁ ἰατρός ἀνέφερον ἐν τοῖς πρώτοις τὸν καὶ παρ' ἡμῖν κλονισμόν τῶν ἠθικῶν ἀξιών καὶ τὴν ἀτόνησιν τοῦ θρησκευτικοῦ κύρους, τοῦτο δὲ ἀποστόματος ἐπιστήμονος ἰατροῦ λεγόμενον μαρτυρεῖ ὅτι δὲν ἀπολείπουσι καὶ παρ' ἡμῖν οἱ ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν κύκλων ἀποδίδοντες τὴν πρέπουσαν σημασίαν εἰς τὸν θρησκευτικὸν παράγοντα διὰ τὴν μὲν μορφωσιν χρηστῶν καὶ χρησίμων πολιτῶν. Τί ἐπιβάλλεται νὰ γείνη πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ οὗτω προϊόντος ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἐκφυλισμοῦ εἶνε εὐνόητον.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

—Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ἀνουστάσεως γάμου διαζευμένων συζύγων ἡ Ἱεραρχία ἀπεφάνθη ὅτι ἀπαιτεῖται μὲν νέα ἐκδοσις ἀδείας καὶ νέα ἱερολογία, ἀλλ' ἀνετέθη εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ὅπως συντάξῃ ἱεράν ἀκολουθίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κεκανονισμένης θὰ γίνηται δὲ ἰδιαιτέρα μνηεῖα ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις περὶ τοῦ ἀνασυνιστωμένου γάμου.

—Ἐπὶ τῇ αἰτήσει του Σεβ. Μητροπολίτου Κιέβου Ἀυτῶνίου περὶ ἐνισχύσεως τῆς ἀνοικοδομήσεως ὀρθόδοξου ρωσικοῦ ναοῦ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ὅπως ἐξ εἰσφορᾶς ἐκάστου τῶν Ἱεραρχῶν ἀποσταλῇ τοιαύτη συνδρομή.

Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας θὰ δημοσιεύηται εἰς τὸ ἐξῆς ὁ ἐτήσιος Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὁργανισμοῦ Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας.

—Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας διεξήχθη μεταξὺ τῶν Ἱεραρχῶν ἔρανος ὑπὲρ τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ἐν τῷ Ἐνοριακῷ νόμῳ ἀναγεγραφομένη διάταξις περὶ διορισμοῦ ψαλτῶν καὶ νεωκόρων ὑπὸ τῶν Ἱεραρχῶν προτάσει τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπεύων ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ πρότασις δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάσισε ὅπως παρακληθῆ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς ἵνα μὴ ἐκδίδῃ ἀπολυτήρια γράμματα δι' ἱερεῖς εὐρισκομένους ἐν Ἀμερικῇ καὶ θέλοντας νὰ ἐλθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐφ' ὅσον οἱ ἀπολυόμενοι δὲν παρουσιάσωσι τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου εἰς ὃν προτίθενται νὰ ἐγκατασταθῶσι.

—Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῇ Αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ἐκέρη

χθησαν διατηρητέαι ἢ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ 25 Μητροπόλεις, ἐν δὲ ταῖς νέαις χώραις 27 Μητροπόλεις. Ὁ πίναξ τῶν συγχωνευτέων δημοσιευθήσεται συμφώνως τῷ νόμῳ ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάσισεν ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν παράκλησιν αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περὶ ἰδρύσεως Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης.

— Ἡ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Λακεδαιμόνος ὀνομάσθη Μητρόπολις Σπάρτης, ἢ δὲ Μητρόπολις Πολυανῆς, Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάνθη ὅτι ὁσάκις ἐν τῇ διοικήσει καὶ λειτουργίᾳ ναοῦ τινος οἰουδήποτε προσβάλλονται τὰ κανονικὰ δικαιώματα τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐν γένει ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως, ὑποχρεοῦται ὁ οἰκείος Ἱεράρχης μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην προσπάθειαν πρὸς ἐπανόδον εἰς τὸ κανονικὸν καθεστῶς τῆς τε διοικήσεως καὶ λειτουργίας νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα κανονικὰ μέτρα καὶ δὴ νὰ μὴ παρέχῃ εἰς τοὺς ναοὺς τούτους ἐφημερίους, μέχρι συμμορφώσεως τῶν ἀρμοδίων πρὸς τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ Ἀρχιερέως, ἀναγγέλλῃ δὲ οὗτος τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ζητῶν ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτῆς.

— Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας εἰσάγεται ὁ κοινωβιακὸς βίος εἰς πάσας τὰς Μονὰς ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς τριετίας.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάσισεν ὅπως παρακληθῇ ἡ Κυβέρνησις ἵνα ἀναβάλληται ἢ στρατιωτικῇ θητεία τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς Μονὰς καὶ κειρομένων μοναχῶν μέχρι τοῦ 30 ἔτους, οὕτως ὥστε κάλούμενοι οὗτοι νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν τῷ στρατῷ νὰ ἐκτελῶσι καθήκοντα ἱερέων τοῦ στρατοῦ ἢ ἄλλας βοηθητικὰς ὑπηρεσίας.

— Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ὅπως παρακληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἵνα διορίξῃ τοὺς παιδαγωγικὰς μεμορφωμένους ἀποφοίτους Ἱερατικῶν Σχολῶν ὡς Διδασκάλους τῶν θρησκευτικῶν εἰς διτὰξια καὶ πολυτάξια Δημοτικὰ Σχολεῖα.

— Ἐπὶ ὑπομνήματος τῶν ἐμμενόντων εἰς τὸ παλαιὸν Ἡμερολόγιον ἢ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ὁμοφώνως ἀπεφάνθη ὅτι ἐμμένει εἰς τὰς ληφθείσας περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀποφάσεις, δι' Ἐπιτροπῆς δ' ἐξ Ἀρχιερέων συνέστησεν εἰς ἀντιπροσώπους αὐτῶν προσελθόντας εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἵνα πειθαρχῶσι τῇ Ἐκκλησίᾳ.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνήλθε τὴν παρελθούσαν Πέμπτην εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἐξετάσασα διαφόρους διοικητικὰς ὑποθέσεις.

— Ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατηρτίσθη ἡ διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τοῦ ἐπισήμου Δελτίου «Ἐκκλησία» ἐκ τῶν Σεβ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ Ἀκαρνανίας Κωνσταντίνου.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν θρησκευμάτων εἶχε καταρτίσῃ ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν ἐκκλησιαστικῆς δικονομίας ἀποτελουμένην ἐκ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν

Κορινθίας καὶ Θεσσαλιώτιδος καὶ τῶν κ. κ. Π. Ἀλήκουλη καὶ Χ. Στεφανοπούλου νομικοῦ συμβούλου, Κ. Ράλλη καθηγητοῦ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ, Θ. Σπεράντζα ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ Α. Φιλιππίδου διευθυντοῦ τῶν θρησκευμάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπανειλημμένως συνεδρίασασα ἀπεδέχθη τὸ ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιὴλ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐντολῇ τῆς Ἱεραρχίας συνταχθὲν σχέδιον μετ' ἐλαφρῶν τροποποιήσεων, προσθέσασα τὸν θεσμόν τῆς παραγραφῆς τῶν ἐκκλησι. ἀδικημάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ διεφώνησεν ὡς πρὸς τὴν παράστασιν τοῦ Ἐπιτρόπου ἐν τοῖς ἐκκλησι. δικαστηρίοις, τῶν σεβ. μητροπολιτῶν καὶ τοῦ κ. Ράλλη δεχθέντων τὴν παράστασιν μετ' γνώμην μόνον ἐπὶ τῶν τυπικῶν σημείων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας, ὑποστηρίχθεισαν ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν, ἐδέχθη δὲ ὅπως αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν ὑπουργόν. Ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος παρέδωκε τὸ σχέδιον μετὰ εισηγητικῆς ἐκθέσεως εἰς τὸν κ. ὑπουργόν ὅστις θὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ εἰς τὴν βουλὴν. Τὸ σχέδιον τοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος ἔχει ὡς βᾶσιν τὸ σχέδιον τοῦ ἀοιδίμου καθηγητοῦ Κ. Σημαντήρα. Κατὰ τοῦτο ἡ Ἱ. Σύνοδος θὰ εἶναι δεκατριμελὴς διαιρουμένη εἰς πρωτοβάθμιον καὶ δευτεροβάθμιον δικαστήριον.

— Ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας διεβιβάσθη ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς μητροπολίτας τοῦ κράτους διὰ τῆς ὁποίας οὗτοι παραγγέλλονται ὅπως μέχρι τῆς 15ης τρέχ. ὑποβάλλωσι κατὰστασιν ἐμφαίνουσαν: α) τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνοριακῶν ναῶν τῆς μητροπολιτικῆς περιφέρειας. β) τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξωκκλησιῶν καὶ παρεκκλησιῶν τῶν ὑπαγομένων ἔτι ὑπὸ τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς εἴτε ἐχόντων καθ' ὑπεύθυνον αὐτῶν διαβεβαίωσιν ἐτήσιον ἀκαθάριστον ἔσοδον κάτω τῶν 20.000 δραχμῶν. γ) τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξωκκλησιῶν καὶ παρεκκλησιῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ΤΑΚΕ, ἅτε ἐχόντων ἐτήσιον ἀκαθάριστον ἔσοδον ἄνω τῶν 20.000 δραχμῶν. δ) τὸν ἀριθμὸν τῶν τακτικῶν, δι' ἐκλογῆς κατεστημένων εἰς ὀργανικὰς θέσεις ἐφημερίων καὶ πόσοι ἐξ αὐτῶν εἶνε 1) Θεολόγοι, 2) ἀπόφοιτοι Ριζαρίου σχολῆς ἢ ὁμοταγῶν ἱερατικῶν σχολῶν, 3) πτυχιούχοι διδασκαλείου, 4) πτυχιούχοι γυμνασίου, 5) ἀπόφοιτοι ἡμιγυμνασίου, 6) ἀπόφοιτοι κατηρηγηθέντος ἑλληνικοῦ σχολείου, 7) ἀπόφοιτοι κατωτέρων πρακτικῶν σχολῶν, 8) ἀπόφοιτοι ἐξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου, 9) ἀπόφοιτοι τετραταξίου δημοτικοῦ σχολείου, 10) ἀγράμματοι. ε) Τὸν ἀριθμὸν τῶν προσωρινῶν ἐφημερίων καὶ πόσοι ἐξ αὐτῶν ἀνήκουσιν εἰς ἐκάστην τῶν 10 κατηγοριῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου. Τὸν ἀριθμὸν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν ἐφημερίων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξ αὐτῶν τυχόν πληρωθειῶν μετὰ τὴν καθ' Ἱούλιον δημοσίευσιν τοῦ νόμου 5148 ὑπὸ τὴν αἵρεσιν φοιτήσεως εἰς ἱερατικὰ φροντιστήρια. ζ) Τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰδιοκτητῶν ναῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς μητροπολιτικῆς περιφέρειας μεθ' ὑπευθύνου διαβεβαίωσεως ὅτι πάντες πληροῦσι τοὺς ὄρους τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ νόμου 5148

— Καθ' ἡ πληροφροῦμεθα ἐκ Λονδίνου, ὁ ἀντιπροσωπεύσας ἐκεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἐξ

Ἄγγλικανῶν καὶ Ὁρθόδοξων Δογματικῆ Ἐπιτροπῆ Σεβασμ. Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Πολύκαρπος τῆ Κυριακῆ 25 Ὀκτωβρίου ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ ἑλληνικῷ καθεδρικῷ ναῷ Λουδίνου τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας καὶ ὠμίλησε μετὰ πολλῆς δυνάμεως πρὸς τὸ συγκεντρωθέν πολυπληθές ἐκκλησίασμα. Ἐξῆρες δὲ μετὰ ἄλλων τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν πρὸς τὰ πατροπαράδοτα ἀφοσίωσιν τῶν Ἑλλήνων τοῦ Λουδίνου, τρανωτάτη ἀπόδειξις τῶν ὁποίων, εἶπε, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐπιβλητικώτατος ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τὸν ὅποιον οὗτοι ἡγειραν καὶ πλουσίως ἐξωραΐσαν καὶ διὰ τὸν ὅποιον σεμνύνεται ἡ ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Κατέκλεισε δὲ τὸν λόγον ὁ Σεβασμιώτατος Ἱεράρχης διὰ νοθεσιῶν βαθυστοχάστων παροτρύνων τοὺς ἀκροατὰς ὅπως ἐξακολουθήσουσι τὴν αὐτὴν ἀγάπην καὶ τὸν αὐτὸν ζῆλον τρέφοντες ὑπὲρ τῆς ἀμωμήτου πίστεως ἡμῶν καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὸ πλήθος συγκινημένον ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος προσῆλθεν ἐν τέλει καὶ ἠσπάσθη τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Ὡσαύτως πληροφоруμένα ὅτι ὁ Μητροπολίτης Τρίκκης ἐπιτυχῶς ἐπιτέλεσας τὴν ἀναθεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολὴν ἐν Λουδίῳ ἀνεχώρησε τῇ Δευτέρᾳ 26ῃ λήξαντος μηνὸς εἰς Βόννην τῆς Γερμανίας μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἄλλων αὐτοκεφάλων Ὁρθ. Ἐκκλησιῶν, ἵνα μετὰσχῇ τῶν ἐκεῖ συζητήσεων μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

—Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγ. Δημητρίου ἐν Χαλκίδι, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης χοροστατήσας κατὰ τὸν ἑσπερινὸν ἐν μέσῳ ἐκκλησιασματος ἀσφυκτικῶς πληροῦντος τὸν ναὸν ἠλόγησε τὰ πλήθη. Τῇ δ' ἐπαύριον τελέσας τὴν θείαν λειτουργίαν, τὴν ὅποιαν παρηκολούθησαν χιλιάδες προσκυνητῶν, ὠμίλησεν ἐπικαίρως. Πρωτοφανῆς ὑπῆρξεν ἡ συρροὴ τοῦ πλήθους ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῶν περιχώρων.

—Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας θὰ γίνωσι δεκτοὶ ὅπως σπουδάσωσι ἐν Ἀθήναις τρεῖς Σέρβοι σπουδασταὶ ὡς ὑπότροφοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θ' ἀποσταλώσι δὲ τρεῖς Ἑλληνες σπουδαστὰς εἰς Σερβίαν.

—Αἱ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀρχιμ. Προκοπίου Καλλιωντζῆ καὶ τοῦ Αἰδ. Ἀγγέλου Νησιώτου Ὁρθόδοξοι Χριστιανικαὶ Ἐνώσεις Πειραιῶς ἀπέστειλαν εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ὁρφανοτροφεῖον Βουλγαγμένης διὰ τὰ ὀρφανὰ τρόφιμα ἀξίας δρχ. 16,283.50.

ΡΩΜΑ·Ι·ΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἀποφασισθείσης ὑπὸ τῆς ἰσπανικῆς ἐθνοσυρλεῦσεως τῆς ἀπελάσεως τῶν ἰησουϊτῶν ἐκ τῆς ἰσπανικῆς δημοκρατίας καὶ τῆς δημεύσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν, ὁ μὲν πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, διαφωνῶν πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, παρητήθη, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ ἀνάγκη τοῦ παπικοῦ νουτιοῦ τῆς Μαδρίτης ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ καὶ διαμαρτυρία τοῦ Πάπα.

—Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐ' ἐκατονταετηρίδος τῆς ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμ. Συνόδου ὁ ἐπίσκοπος τῆς Φοτζία εἶχεν ὀρίσει τὴν 16 παρ. Αὐγούστου ὡς ἡμέραν ἱερασιῶν τοῦ ποιμνίου τοῦ πρὸς τὴν Θεοτόκον ὑπὲρ ἐπιστροφῆς τῶν δισταμένων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὴν Ρώμην.

ΙΟΥΔΑΙΣΜΟΣ

Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ συνδέσμου τῶν ἀθέων αἰ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ ἔκλεισαν τὰς ἐν ταῖς ἐβραϊκαῖς ἀποικίαις τῆς Οὐκρανίας συναγωγὰς καὶ συνέλαβον ἑπτὰ ραββίνους. Ἡ ἀνάκρισις ἐξηκρίβωσεν ὅτι ὁ ἐβραϊκὸς πληθυσμὸς παρὰ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου τεθεωρημένα ἑορτάζει πάσας τὰς ἐβραϊκὰς ἑορτὰς καὶ δὲν ἐργάζεται ἐν ταῖς ἀγροῖς κατὰ τὰ Σάββατα.

ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Χάρτης τῆς Βουλγαρίας ἐκδοθεὶς ἐν τῷ περιοδικῷ «Orient im Bild», ἐπισημῶ ὀργάνῳ τῆς γερμανικῆς ἀσιατικῆς ἀποστολῆς, ἐμφανίζει τὸ ἰσλαμικὸν διαδεδωμένον ἐν ὅλῃ τῇ Βουλγαρίᾳ, ἐνθα ὁ ἀριθμὸς τῶν τούρκων ἀνέρχεται εἰς 800,000.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

† Παρμενιδίης καὶ Φιλιατῶν Ἀθηνῶν, Νικηφόρος Μελισσηνός-Κομνηνός. Ἀθήναι 1911.—Ὁ ἐμβριθῆς ἰσορροδιῆς σεβ. σ. διαλύων τὴν σύγχυσιν τὴν χάρις εἰς τὸν Legrand ἐπικρατοῦσαν περὶ τὸν ἐκ Κρήτης Γραικολατίνον ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἐν Νάξῳ λατινικῆς ἐκκλησίας Νικηφόρον Μελισσηνὸν ἀποκαλύπτει αὐτὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν ὑπαρξίν δύο Μελισσηνῶν, περὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ὁποίων—ὀρθόδοξου αὐτοῦ καὶ τῆς ὀρθόδοξου μητροπόλεως Παροναξίας προεδρεύσαντος, φέροντος δὲ καὶ τὸ ἐπίθετον Κομνηνός—πραγματεύεται ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει τῆς πραγματείας, ἀποκαλύπτων αὐτὸν σοφὸν καὶ λογικώτατον καὶ πατριωτικώτατον ἄνδρα.

Κωνσταντίνου Γ. Ἀμάντου. Ἡ μονὴ τῶν Μουνδῶν ἐν Χίῳ. (Ἀνατύπωσις ἐκ τῶν «Ἐναϊσίμων»). Ἀθήναι 1931.

Παναγιώτου Γ. Μπρατσιώτου, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, Ὁρθόδοξοι καὶ Ἀγγλικοὶ (1918—1931). Σκέψεις τινές περὶ τῆς νεωτέρας φάσεως τῶν σχέσεων αὐτῶν. Ἀθήναι 1931.—Αἱ σκέψεις αὐταὶ τοῦ κ. καθηγητοῦ προὐκλήθησαν ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον Ἐπαφῆ Ἀγγλικανῶν ὀρθόδοξων ἐν Λονδίῳ ἐκδόσεως τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ὁ σ. ἐπικρίνων πολλὰ σημεῖα τῆς Ἐπαφῆς κηρύσσεται κατὰ τῆς σπουδῆς εἰς ζητήματα τόσον σοβαρὰ οἷα ἡ ἑνωσις Ἐκκλησιῶν, ἀπεργαζομένης ἑνωσιν βεβιασμένην καὶ τεχνητὴν, ἥτις οὔτε θεμιτὴ εἶνε οὔτε ἀνεκτὴ ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ.

† Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως Γερβασίου, Ἀντιχίλιαστικά, ἦτοι αἱ ἐξ Ἀμερικῆς χιλιαστικαὶ δοξασίαι καὶ αἱ συναφεῖς ἄλλαι κακοδοξίαι Ι.Φ. Ρώδεροφδ ἀναλυόμενα καὶ ἀνασκηναζόμενα. Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει 1931.—Ἐξ ἀφορμῆς ἐπερωτήσεως δικαστοῦ ὁ σεβ. συγγραφεὺς ἐπιληφθεὶς τῆς συστηματικῆς μελέτης τοῦ χιλιασμοῦ καὶ πεισθεὶς ὅτι οὗτος ἀποτελεῖ πολυκέφαλον ὕδραν διὰ τὸ πολύμορφον τῆς αἰρετικῆς κακοδοξίας, προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ βιβλίου, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου εἶνε κατεστρωμένον κατ' ἐρωταπόκρισιν, ἦτοι κατὰ ἐρωτήματα ἐπὶ ὀρισμένων ἀποριῶν καὶ ἀπαντήσεις δασυφαιδικὰς καὶ ἀναιρετικὰς τῶν χιλιαστικῶν πλανῶν. Τὸ βιβλίον, φιλοκάλως ἐκτετυπωμένον καὶ πλούσιον εἰς ἀντιχιλιαστικὴν ἐπιχειρηματολογία, πληροῖ προφανῆ ἀνάγκην κατ' ἡμῖν, δεόν δὲ νὰ διαδοῖται μετὰ τοῦ κλήρου ἰδίως καὶ τῶν ἱεροκηρῶν ὡς πολύτιμον βοήθημα εἰς τὸν κατὰ τῆς ἐπικινδύνου ταύτης κακοδοξίας ἀγῶνα.

Ῥυπικὸς «Φοινικός» ὁδὸς Σταίου 44, Ἀθήναι